

Говор високог представника и специјалног представника Европске уније, Мирослава Лајчака, на конференцији о Европској перспективи Босне и Херцеговине

Босни и Херцеговини је потребан демократски дијалог о интеграцији са Европском унијом

Ваше екселенције, даме и господо,

Данас сам вас позвао, јер будућност Босне и Херцеговине у Европској унији није питање у којем ће учествовати само политичка елита и Европска унија. То питање захтијева учешће и пуну подршку свих друштвених сегмената.

Прије неколико година, Босна и Херцеговина је, од свих земаља Западног Балкана, била један од најбољих кандидата за брзу интеграцију у Европу. Данас, међутим, друге су земље оствариле напредак – упркос својим специфичним потешкоћама и изазовима – док се Босна и Херцеговина креће само мјестимично и споро.

Парафирање Споразума о стабилизацији и придруживању у децембру прошле године представља важан корак у правом смјеру – али смо ја и други представници Европске уније морали убјеђивати политичко вођство у Босни и Херцеговини да учине оно што је потребно. У другим земљама кандидатима за чланство у Европској унији политичари су лобирали Европску унију, а не обратно!

Масовно учешће

За разлику од тих земаља које су недавно приступиле Европској

унији, у Босни и Херцеговини до сада није забиљежено активно учешће свих сегмената друштва у интеграцијском процесу.

Седамдесет посто грађана упорно говори како жели да Босна и Херцеговина буде у Европи што је могуће раније – али исти тај постотак није активно укључен у активности како би се то и постигло.

До сада су домаћим политичарима грађани препустили пуну одговорност за европске интеграције.

И постигнути су скромни резултати.

Ми смо овдје данас како бисмо разговарали о томе шта је потребно промијенити у овој незадовољавајућој ситуацији.

Данашња конференција покреће иницијативу која ће се проширити на читаву земљу. У наредним седмицама и мјесецима, стручњаци, привредници, послодавци и радници као «социјални партнери», потрочачи, студенти и активисти ће бити позвани да учествују у дебатама које се организују у 16 већих и мањих градова Босне и Херцеговине. Дебате ће бити организоване у сарадњи са домаћим невладиним организацијама и одржаваће се од 21. фебруара до почетка маја ове године. Све детаље око ове компане могу да се нађу на Интернет страници

Ово је консултативан процес, а не употреба публицитета.

У досадашњим активностима на интеграцији Босне и Херцеговине у ЕУ, по мом мишљењу, недостаје повезаност овог процеса са његовим практичним исходом – побољшањем животног стандарда.

Конструктивна јавна дебата о интеграцијама мора бити усмјерена ка идеји како грађани Босне и Херцеговине могу имати користи од погодности чланства у Европској унији.

Данас покрећем низ консултација широм земље и желим да чујем ваше мишљење о томе како ће Босна и Херцеговина својим чланством у Европској унији:

- постићи консолидацију сигурности и демократије?
- остварити побољшања на привредном плану повећаним приливом инвестиција и отварањем нових радних мјеста?
- поспијешити регионални развој и сарадњу?
- створити више образовне стандарде и понудити бољу будућност младима?

Јавни дијалог

Ми нисмо једноставно измислили ове теме; оне су резултат консултација са великим бројем грађана широм Босне и Херцеговине. Грађани Босне и Херцеговине су нам рекли да су ово подручја која њих највише занимају када је у питању њихова будућност.

Ово је *изворна* употреба јавног дијалога. Грађани Босне и Херцеговине су заинтересовани за овај процес и имају своју улогу у њему, али до сада нисмо заправо чули њихов глас.

У Европи је у свим процесима, између осталог, изузетно важно учешће грађана и демократски дијалог. Босна и Херцеговина мора појачати напоре да постигне то исто.

Према томе, данас и у наредна два мјесеца, **нећу** вам говорити шта **ја** мислим да БиХ треба да уради како би убрзала интеграцијски процес. **Слушаћу шта ви мислите** да БиХ треба да уради, и на који начин ви можете допринијети да се интеграција убрза.

Неће бити довољна само једна конференција да направимо план – али, током седмица и мјесеци који ће услједити, можемо успоставити контакт путем којег ће тиха већина престати бити тиха и почети говорити.

Вријеме је да се прошири политички дискурс у Босни и Херцеговини те да се прихвате нови и шири хоризонти. Наш централни циљ је да учинимо ову земљу стабилном, напредном, демократском и сигурном и да она постане чланица Европске уније.

Изненађујуће је како мало опција се нуди. У већини земаља Централне Европе и Балкана, невладине организације су имале огромну улогу у мобилизовању јавности и у покретању дискусија у свим дијеловима друштва како би сви имали прилику да учествују.

Ово је процес у којем морају учествовати сви грађани, јер је важан за све.

Ово није нешто што ће се десити само једном, него ће трајати све док се ова земља не придружи Европској унији. Апелујем на све вас да искористите ову јединствену прилику.